

tíðindablaðið sosialurin

Ábyrgdarblaðstjóri: **Randi Jacobsen**
Jan Müller

Blaðfólk:

Høgni Djurhuus

Tórfinn Smith

Útgevri:

P/f Sosialurin

Fyrirtaksstjóri:

Krisjan Dahl

Ljósmyndari:

Kalmar Lindenskov

Uppseting:

P/f Sosialurin

Prent:

P/f Pressan 1981

Telefon:

118 20

Telefax:

147 20

Bústaður:

Argjavegur 26

Argir

Postadressa:

Postsmoga 76

110 Tórshavn

oddagrein

Prosentini háð Adolf

TAD tykist sum at Framsóknarflokkurin koyrir sitt valstríð uppá fiskaprisirnar. Í stórum lýsingum í Dimmalætting verður sagt frá, at uttan Framsóknarflokkinn høvdu avreiðingarprisirnar farið munandi niður. Í staðin fekk Framsóknarflokkurin prisirnar upp við 5% 1. juni og skuldu samb. avtalu við lögmann eisini farið upp við 5% 1. oktober.

NÚ skulu vit sjálvsagt ikki taka nakað frá Adolf hvat fiskiprisum viðvíkur. Men vit vilja tó leggja nakað afturat, so myndin kann verða eitt sindur meira fullkomin.

FRÁ fyrst í árinum gjørdist tað heilt greitt, at jättanin til ráfiskagrunnin fór ikki at strekkja til. Men hóast hetta ynskti landsstýrið at halda teir prisir, sum vóru settir 1. februar, og tað er eingin ivi um, at uttan mun til samgongu, so hevði politiskur vilji verið til at halda prisirnar og at jätta ta upphædd, sum skuldi til. Tað kunnu bert vera gitingar, hvat ið vildi hent um vit fingu nýval, tá samgongan skráðnaði í vár. Men avtalan við Adolf var so, at prisirnar skuldu hækka við 5% pr. 1. juni. Og rætt skal vera rætt, at henda hækking hevði neyvan verið veruleiki uttan Adolf. Nú gjørdist hækkingin eitt sindur hægri. Ti tey 5% komu so seint í gildi, at fyri at hækkingin skuldi vera 5% seinasta prisskeið var veruliga hækkingin 6,5%. Henda hækking stendur við frá 1. oktober, so frá hesum degi er hækkingin so tey 6,5%, og hetta er so ein hækking, sum allir partar kunnu vera fegnir um.

NÚ kunnu vit sjálvsagt ikki siga við vissu, hvat lögmaður skal hava lovað viðvíkjandi prisunum frá 1. oktober. Men í lógini um hækking í jättanini til fiskivinnuna, sum júst er samtykt á tingi, er ein greið fyrirtætt fyri jättanini júst tann, at prisirnar skuldu

hækka við 5% frá 1. juni. Undir viðgerðini á tingi varð júst víst á, at tað var ivasamt um uppskotna upphæddin var nóg stór til at halda prisunum óbroyttar, ikki fyri um at tala at hækka teir. Men hóast hetta samtykti bæði samgongumeirilutin í figgjarnevnd og løgting upphæddina, sum landsstýrið skeytt upp. Og tá tað samstundis sær svart út fyri prishækkingum á heimsmarknaðinum restina av árinum, má næstan sigast at tað er lutfalsliga væl sloppið, at vit kunnu halda prisirnar á feskisk.

ANNARS eru eisini aðrir bólkur innan fiskivinnuna, sum hava verið raktir av fallinum á saltfiski og frystum fiskavørur. Her er hugsað um trolararnar í Barentshavinum, sum eisini hava verið úti fyri eini minking í veiðuni. Men hesir fiskimenn hava síðan 1. apríl verið tryggjaðir dagstudning, sum tekur ringasta broddin av inntøkuniðurskurði, sum teir hava havt. Hetta má eisini telja við í myndini. Við í myndina hoyrir eisini tað, at forskotið hjá langfaramonnum er hækkað úr kr. 11.000 pr. mánaða í kr. 14.000.

VIT vita, at tað er kreppa í fiskivinnuni rúndan um okkum. Í Danmark eru virki, sum barta út hava lagt stilt, tí tað loysir seg betur at leggja stilt enn at virka fisk.

TAD kann hóast alt sigast um hesa samgongu, at tað er eydnast henni at halda hjólini gangandi undir hesum truplu umstøðum, og hóast vit hoyra nógva bæði um veruligar og ynsktar kreppur, so er tað tó ein glotti, at størsti bólkurin av fiskimonnum, nevnliga teir, sum eru við ísfiskatrolarum, hava havt eina inntøkuhækking í mun til í fjør.

TAD er hóast alt ein glotti.

Ílla fóru vit

Tað harmaði meg almikið at lesa greinina hjá Dagfinni Danbjørg «A propos AIDS — frálæra og kristin siðalæra» í Dimmalætting 27. sept.

Dagfinnur hevur fýst óført á, at AIDS-frálæran við Fuglafjarðar skúla hevur verið darvað av eini skúlanevnd, umboðandi foreldrini at skúlabørnunum, tí at henda nevnd ikki vildi góðkenna frálærutilfarið, sum tað var lagt fram, visandi til ta sokallaðu kristnu siðalæruna, ið fólkskúlin byggir á.

Dagfinnur hevur so, í

eini roynd at finna útav, hvat tann evangelisk-lutherska læran sigur um kristna siðalæru, gjørt sær tann ómak at seta seg at umseta úr bókin «Den evangelisk-lutherske kirke — frá ortodoksi til eksistensialismu».

Hann visir til eitt brot um kristna siðalæru, skrivað av ongum øðrum enn Johs. Sløk, professara í systematiskari teologi við Århus universitet. Niðurstøðan er, at tað ikki finst nøkur kristin siðalæra sum so, og at tað tí er heilt burturvið at spyrja um, hvussu hin einstaki skal fyrihalda seg til ymskar spurningar, tí kristin siðalæra hevur als ongar loysnir á hesum trupuleikum ella spurningum.

Jú, eg meini tað. Eg fari at loyva mær at spyrja Dagfinn Danbjørg, um hann veruliga heldur, at kristin fólk í Føroyum yvirhøvur identifisera tað, sum eitur kristindómur, við læruna hjá hesum manni, sum í Sjóðvarpi Føroya seinasta sunnukvöld, aftaná ein abstraktan orðavavstur, segði, at summa summaris kunnu vit koma til ta niðurstøðu, at Gud og tann Óndi eru ein og tann sami.

Gud, náði okkum, um handan definitionin uppá kristindóm ella -læru skal vera tann galda. Í Føroyum. Eg kundi eisini hugsað mær at vitað, við hvørjum myndugleika ella rætti Dagfinn Danbjørg framsetur júst hesa útlekking sum ta einastu røttu at brúka, so at, sum hann sigur, skular og aðrar institusjónir fáa arbeiðsfríð fyri «einhverjari sektariskari sokallaðari siðalæru».

Eg haldi meg tó vita, hvønn rætt hann heldur seg hava at blaka hetta trumfertið út. Maðurin, sum skal siga okkum vanlugu, deyðiliga menniskjum, hvussu alt skal definera, er jú lærdur. Ja, hann er enn tá professari. Mær kemur í huga orðini um tann blinda, sum leiðir

ein annan blindan, til teir báðir falla í grøvina.

Nei, Dagfinn Danbjørg, tað sum hasin maður og nógvir aðrir lærdir teologar koma við, er ikki orð Guds, men ein tóm læra um orð og definitionir, og fyri at kenna handan «visdómin» nýtist einum als ikki at vera kristin.

Í greinini verður litið og einki sagt um læru Bibliunnar. Tað var jú eisini tann tíð í Føroyum, har hin leiki ikki skuldi vága sær at halda, at hann skilti nakað av tí, sum har stóð.

Í dag sær tað út til, at um tú vágar tær at visa til Bibliuna sum rættisnór fyri hesum ella hasum, ja, so ert tú dæmndi og heldur teg vera betri enn onnur. Hvát er hetta fyri tvælt?

Eg eri alt mitt liv komin í Brøðrasamkomuna, men eg havi ongantið, hvørki har, ella innanfyri fólka-kirkjuna, hvítusunnusamkomur, Frelsunarherin ella aðrar kristnar samkomur til dags dato sæð ella hoyrt nakað til, at nakar har heldur seg vera betri enn onnur, og tað skuldi eisini verið lógið, tí so hevði hann einki at gera har.

Humanisman er í dag sett í hásætið. Grundarlagið fyri hesi læru ella ideologi er, at menniskjan í sær sjálvum er góð, ikki ónd. Biblialærar okkum nakað annað. Frálæra av ymsum slagi má endiliga ikki «moralisera», tí tað er at ávirka børnini. Alt er relativt. Vit skulu upplýsa, men ikki vegleiða. Stóð tað upp til teir «lærdu», so hevði tað unga ættarliðið vaksið upp við eini rúgvu av vit-

an, men litlari og ongari meining um nakað sum helst, og um tað ikki er at døma tey til eina róleysa tilveru, uttan nakra barlast, ja, so havi eg misskilt okkurt heilt fundamentalt.

Vit hava skúlabørn. Eg vil gjarna hava at vita heilt greitt, hvat tað meinast við, tá skúalógin tosar um kristna siðalæru. Hvussu ljóðar hetta pettið í lógini? Er tað nærri úgreinað, og hvør hevur orðað tað?

Um Dagfinnur ikki góðtekur Bibliuna yvirhøvur sum verandi av nøkrum týðningi í samband við siðalæru, so gerst ikki við. Ger hann tað kortini, fari eg at minna hann á orðini: «*Øl skriftin* er innblást av *Gudi* og er nyttulig til lærdóm...»

Henda skriftin sigur m.a.: «Hvussu skal hin ungi halda veg sin reinar? Við at halda seg eftir orðum Tinum.» og «Huga um Skapara tín á ungdomsdøgnum...» Hetta er beinleiðis til ungdomin. Paulus tosar eisini um at bera fram «óspilta, siðprúða læru».

Dagfinnur tosar um, at vit krógva okkum aftan fyri ein skjeldur, sum eitur kristin siðalæra. Eg haldi júst ikki, at skúlanevndin í Fuglafirði hevur krógvað seg, og takk skulu tey hava fyri tað, at tey tora at siga sína meining. Deyður fiskur rekur, sum vit vita, við streyminum, og skulu skilrík menn sum Johs. Sløk avgera, hvønn veg vit skulu reka, tá eru vit av sonnum illa farin.

Tórshavn, 28. sept. 1988

Vida Højgaard,
Marknagilsvegur 61

Skóthjálpin

Eins og í fjør fara allar skótasamskipaninar í Føroyum at skipa fyri einum tiltaki, ið nevnt verður Skóthjálpin.

Skóthjálpin er byrjað og heldur á til 3. okt.

Skóthjálpin virkar soleiðis, at skótarir ganga hús úr húsi á teimum støðum har skótar eru, og bjóða seg fram til at gera fólk einahverja tænastu fyri samsýning. Skótin tekur imóti og kvitta verður fyri á einum arbeiðskorti, sum skótin hevur við sær.

Peningurin, ið inn kemur verður síðani nýttur til at hjálpa neyðstøddum børnum runt um í heiminum.